

Sygn. akt I C 142/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: staż. Aleksandra Sikora

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2021 roku w Łodzi

sprawy z powództwa R. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda R. P. kwotę 3584 (trzy tysiące pięćset osiemdziesiąt cztery) złote z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 października 2018 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 841,70 zł (osiemset czterdzieści jeden złotych i siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. oddala powództwo w pozostałej części.

Sygn. akt I C 142/20

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 11 grudnia 2019 roku w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, R. P., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 9598 złotych tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 października 2018 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Roszczenie dochodzone pozwem stanowi odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przysługujące poszkodowanemu w wyniku kolizji drogowej od Pozwanego, który ubezpieczał sprawcę kolizji w zakresie jego odpowiedzialności cywilnej. Powód nabył powyższą wierzytelność bezpośrednio od poszkodowanego K. A.. Najem pojazdu trwał 31 dni, tj. od 14 sierpnia do 14 września 2018 roku, a stawka dobową wynosiła 450 zł brutto. **/pozew k. 6-12/**

Postanowieniem z 7 stycznia 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi stwierdził swoją niewłaściwość, przekazując sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi. **/postanowienie k. 26/**

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od Powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany, co do zasady, nie kwestionował swojej odpowiedzialności. Wskazał, że wypłacił w postępowaniu likwidacyjnym kwotę 4352 złotych brutto, która stanowiła rekompensatę za 17 dni najmu pojazdu po stawce w kwocie

256 złotych brutto. Pozwany zakwestionował wysokość dobowej stawki czynszu za wynajęcie pojazdu zastępczego oraz okres najmu, wskazany przez Powoda.

/odpowiedź na pozew k. 41-45/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 sierpnia 2018 roku w Ł., na ul. (...), na wysokości posesji nr (...), doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzeniu uległ należący do K. A. samochód marki M. (...), nr rej. (...).

S. M., kierujący samochodem marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), nie dostosował prędkości do zbliżającego się pojazdu poszkodowanego, w wyniku czego doprowadził do zderzenia obu pojazdów.

Na miejsce zdarzenia został wezwany patrol Policji, który w wyniku przeprowadzonych czynności, ukarał kierującego F. (...) mandatem karnym.

/zgłoszenie szkody k. 48-49, 117-118,

notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k. 185 i płyta CD k. 61,

zeznania świadka K. A. k. 236 i 238 [znacznik czasowy 00:07:01-00:33:13]/

Sprawca kolizji w dniu zdarzenia był objęty przez pozwane Towarzystwo (...) ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów, której zawarcie zostało potwierdzone polisą numer (...).

/notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k. 185 i płyta CD k. 61,

zeznania świadka K. A. k. 236 i 238 [znacznik czasowy 00:07:01-00:33:13]/

Z uwagi na rozmiar uszkodzeń (m.in. tylny układ oddechowy), samochód nie mógł być użytkowany po zdarzeniu. W związku z tym K. A. w dniu zgłoszenia szkody (09.08.2018 r.) zawarł z firmą (...) umowę najmu samochodu zastępczego marki M. (...) o nr rej. (...).

Umowa przewidywała stawkę dobową wynajmu w wysokości 450 złotych brutto na okres 31 dni: od dnia 14 sierpnia 2018 roku do dnia 14 września 2018 roku. Łączny koszt najmu w powyższym okresie wyniósł 13 950 złotych. W przypadku przekroczenia czasu wypożyczenia auta i nie przedłużenia umowy na dalszy okres, wynajmujący ponosił karę w wysokości 50 złotych brutto za każdą rozpoczętą godzinę.

Poszkodowany z uwagi na to, że jest właścicielem dwóch firm, zdecydował się na wynajęcie pojazdu zastępczego marki M. (...) zaraz na drugi dzień po szkodzie. Przez kilka dni wynajmował M. (...), a następnie zamienił go na M. (...). O firmie dowiedział się od znajomych, sam również był ich klientem, gdyż wynajmował wcześniej pojazdy na krótszy okres czasu.

W dniu 14 września 2018 roku Poszkodowany zwrócił wynajęty samochód.

/umowa najmu - k. 179v-181 i 182-183, decyzja- k. 146,

zeznania świadka K. A. k. 236 i 238 [znacznik czasowy 00:07:01-00:33:13]/

W dniu 17 września 2018 roku pomiędzy poszkodowanym K. A. a R. P. została zawarta umowa cesji przelewu wierzytelności, obejmująca prawo do dochodzenia wszelkich roszczeń związanych ze szkodą, a w szczególności kosztów wypożyczenia samochodu zastępczego.

Po zakończeniu najmu pojazdu, w dniu 18 września 2018 roku, Powód wystawił fakturę VAT (...) na kwotę 13 950 złotych brutto za okres 31 dni najmu pojazdu zastępczego, z uwzględnieniem stawki 450 zł brutto.

/umowa cesji k. 14, 179, 184, faktura VAT k. 23, 184v/

Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody elektronicznie (...) S.A. w dniu 9 października 2018 roku. Szkoda została zarejestrowana pod numerem (...).

Wraz z potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia szkody, Pozwany poinformował o możliwości zorganizowania wynajmu samochodu zastępczego i jego warunkach.

W dniu 16 sierpnia 2018 roku odbyły się oględziny uszkodzonego samochodu K. A.. Poszkodowany brał udział w tej czynności. W protokole z oględzin uszkodzonego pojazdu znajdowały się dodatkowe informacje na temat możliwości zorganizowania wynajmu samochodu zastępczego przez ubezpieczyciela. Poszkodowany został zapoznany z treścią ww protokołu.

/ zgłoszenie szkody k. 48-49, 117-118,

potwierdzenie przyjęcia szkody k. 50-51, 100,

protokół szkody w pojeździe k. 52-53, 116,

dokumentacja fotograficzna k. 121-151 /

W oparciu o ustalony kosztorys naprawy, decyzją z dnia 14 września 2018 roku pozwane Towarzystwo (...) przyznało poszkodowanemu odszkodowanie z tytułu uszkodzonego pojazdu marki M. (...) w kwocie 26 563,13 złotych.

/kalkulacja naprawy k. 109v-114, 154v-159, 161v-167, decyzja k. 174/

W sierpniu 2018 roku K. A. miał tylko jeden samochód. Pojazd nie był zaewidencjonowany jako środek trwały w prowadzonej działalności gospodarczej.

K. A. nie dysponował gotówką na naprawę samochodu. Zlecił naprawę samochodu po otrzymaniu odszkodowania. Naprawę wykonano w serwisie nieautoryzowanym, do którego poszkodowany miał zaufanie. Płacił za robociznę, sam kupował części. Wypłacone odszkodowanie nie pokryło całości kosztów naprawy.

/zeznania świadka K. A. k. 236 i 238 [znacznik czasowy 00:07:01-00:33:13] /

Decyzją z dnia 5 października 2018 roku Towarzystwo (...) przyznało Powodowi odszkodowanie z tytułu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w kwocie 4352 złotych brutto, na podstawie faktury VAT nr (...).

/decyzja z 5 października 2018 roku k. 15/

Pismem z dnia 3 kwietnia 2019 roku Powód wezwał pozwane Towarzystwo (...) do zajęcia ostatecznego stanowiska w sprawie w przedmiocie likwidacji szkody i wypłaty odszkodowania w kwocie 9538 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 października 2018 roku do dnia zapłaty, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

Pozwany nie zmienił swojego stanowiska.

/wezwanie do zapłaty k. 16-17, 193, pismo pozwanego k. 19-22, 196-197/

(...) SA w S. współpracuje z firmami zajmującymi się profesjonalnym wynajmem pojazdów zastępczych, m.in. 99rent sp. z o.o. w W., (...) sp. z o.o. w W., , (...) sp. z o.o. sp. k. w K.. ***/oświadczenia k. 54, 55, 56/***

Pozwany obniżył dobową stawkę najmu do kwoty 256 złotych brutto oraz okres najmu do 17 dni, na który składał się m.in. czas od dnia zgłoszenia szkody do dnia oględzin, oczekiwanie na części zamienne oraz czas naprawy. Strona pozwana wskazała, iż koszty przedstawione przez Powoda nie mieszczą się w granicach normalnych następstw zdarzenia wyrządzającego szkodę. Jednocześnie Pozwany podniósł, iż przedstawił poszkodowanemu ofertę najmu pojazdu zastępczego w sieci wypożyczalni współpracujących z pozwanym Towarzystwem, które w swojej ofercie posiadają pojazdy tej samej klasy, co pojazd uszkodzony.

/informacja dotycząca najmu pojazdu zastępczego k. 51, decyzja w sprawie szkody k. 189, 190/

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało częściowemu uwzględnieniu.

W przedmiotowym stanie faktycznym okoliczność bezsporną stanowiło zdarzenie drogowe z dnia 8 sierpnia 2018 r., którego skutkiem była szkoda powstała w pojeździe poszkodowanego i odpowiedzialność pozwanego - (...) Spółki Akcyjnej w S. za jego skutki. Nie budzi wątpliwości czynna legitymacja procesowa Powoda, który na podstawie umowy przelewu wiarygodności z dnia 17 września 2018 r. wstąpił w prawa dotychczasowego wierzyciela, przysługujące mu wobec strony pozwanej w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Spór koncentrował się wokół wysokości odszkodowania przysługującego stronie powodowej z tytułu najmu samochodu zastępczego, jak i stawki dobowej za wynajem.

Podstawę prawną roszczeń strony powodowej stanowi art. 822 § k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2214 t.j.), po-szkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej (OC) może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

W myśl art. 361 §2 k.c., w granicach normalnych następstw działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła jej naprawienie obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Przepis ten konstytuuje zasadę pełnej kompensacji szkody i ma na celu przywrócenie majątku poszkodowanego do stanu, który istniałby, gdyby zdarzenie szkodzące nie miało miejsca. Wysokość odszkodowania powinna odpowiadać wielkości szkody, która wyznacza górną granicę należnego poszkodowanemu świadczenia.

Obowiązujące przepisy regulujące odpowiedzialność odszkodowawczą, nie dają podstawy do automatyzmu przy orzekaniu o zwrocie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. W judykaturze akcentuje się przede wszystkim indywidualny charakter każdej sprawy, przez co należy rozumieć, że indywidualnie powinna być oceniana nie tylko zasadność refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego, ale i ich wysokość. Dobitnie zostało to wyrażone w uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, opubl. w OSN z 2012 r., nr 3, poz. 28), w której podkreślono, że „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej”.

Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca. Szkodą majątkową pod-legającą naprawieniu są wydatki poniesione przez poszkodowanego w okresie na-prawy pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego samochodu lub naprawy uszkodzonego, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Ta

szkoda istnieje także wtedy, gdy poszkodowany zaciągnął zobowiązanie do zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 13 marca 2020 roku, sygn. III CZP 63/19). Jednocześnie w uzasadnieniu omawianej uchwały z dnia 17 listopada 2011 roku Sąd Najwyższy wprost wypowiedział się, że utrata możliwości korzystania z pojazdu nie powoduje samoistnie odrębnego uszczerbku majątkowego oraz, że nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane ze względu na obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów.

Uznając przytoczone powyżej stanowisko za słuszne stwierdzić należy, że roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego nie przysługuje zawsze i każdemu, a o jego zasadności decydują okoliczności konkretnej sprawy. Potrzebę korzystania z pojazdu zastępczego, wysokość kosztów z tego tytułu, jak i niezbędny czas trwania najmu, zgodnie z art. 6 k.c., powinien udowodnić powód.

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwala na stwierdzenie, że korzystanie przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego ponad zaakceptowany przez Pozwanego okres było uzasadnione.

W pojeździe marki M. (...) o nr rej. (...) uszkodzeniu uległ tylni zderzak, kłapa bagażnikowa, układ wydechowy, tylna lewa i prawa lampa, napinacze pasów po stronie kierowcy, jak zarówno pasażera oraz tylna ściana bagażnika. W wyniku uszkodzeń tak wielu elementów, uszkodzony pojazd nie mógł być używany do dalszej jazdy. Zgodnie z przytoczonym wyżej poglądem, pokrycie przez ubezpieczyciela kosztów najmu pojazdu było uzasadnione do czasu dokonania wszystkich napraw w pojeździe marki M. (...).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczyciel podjął decyzję o przyznaniu odszkodowania 14 września 2018 roku i do tego dnia trwał najem samochodu zastępczego. W sytuacji, gdy zasadna jest naprawa uszkodzonego samochodu (tzn. jest ekonomicznie uzasadniona), należy powiązać zasadność najmu pojazdu zastępczego z naprawą samochodu poszkodowanego. Na poszkodowanym w żadnym razie nie ciąży obowiązek zaciągania nowego zobowiązania (zaciągania pożyczki, kredytu) celem pokrycia kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, jeżeli nie posiada wolnych środków na pokrycie kosztów naprawy przed wypłatą odszkodowania. W założeniu odszkodowanie ma umożliwić poszkodowanemu naprawę uszkodzonej rzeczy. Taka możliwość powstaje z momentem wypłaty odszkodowania. Ani dokonanie oględzin uszkodzonego pojazdu, ani sporządzenie kalkulacji kosztów jego naprawy, ani nawet informacja o przyjęciu przez zakład ubezpieczeń odpowiedzialności za szkodę, nie daje poszkodowanemu realnej możliwości naprawy samochodu. Dopiero wypłata odszkodowania umożliwia poczynienie wydatków na naprawę. Pozwany wyszedł z założenia, że po oględzinach pojazdu poszkodowany powinien przystąpić do jego naprawy. Pomiął przy tym swoje obowiązki i realne możliwości naprawy warunkowane możliwościami finansowymi poszkodowanego. Biorąc pod uwagę czas od zgłoszenia szkody do wydania przez Pozwanego decyzji o przyznaniu odszkodowania, czas najmu pojazdu zastępczego nie był nadmierny i w całości powinien być uwzględniony przy ustaleniu kosztów najmu.

Inaczej zaś wypada ocena kosztów najmu, wynikająca z umowy zawartej pomiędzy Powodem a poszkodowanym.

Z okoliczności sprawy oraz z zeznań poszkodowanego, przesłuchanego w charakterze świadka, wynika, że K. A. nie wykazywał aktywności, w celu wynajęcia pojazdu od pozwanego ubezpieczyciela. Pozwane Towarzystwo przedstawiło poszkodowanemu możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego za swoim pośrednictwem, jednakże poszkodowany nie był tym zainteresowany.

Posiadanie pojazdu było konieczne do codziennego funkcjonowania poszkodowanego, który w tym czasie był właścicielem dwóch firm. Podkreślenia wymaga i to, że świadek zeznał, iż pozwany ubezpieczyciel nie przedstawił mu żadnej oferty dotyczącej wynajmu pojazdu zastępczego, a z załączonych do akt sprawy dokumentów wynika, że taka oferta została przedstawiona K. A.. Miało to miejsce dwukrotnie: przy informacji o przyjęciu zgłoszenia szkody i przy przedstawieniu protokołu z oględzin pojazdu uszkodzonego. Informacja zawierała wskazanie stawek za wynajem, zatem poszkodowany mógł zorientować się, czy koszty najmu określone w umowie z Powodem zostaną zaakceptowane przez ubezpieczyciela. Miał również możliwość zmiany podmiotu wynajmującego i skorzystania z oferty Pozwanego.

Poszkodowany nie zwrócił jednak uwagi na informacje ubezpieczyciela i nie poczynił żadnych starań w celu ustalenia, czy może wynająć samochód za jego pośrednictwem.

Dlatego jako zasadny należy przyjąć okres najmu 31 dni ze stawką 256 złotych brutto za dobę, a nie 450 złotych brutto, jaka została przedstawiona na fakturze. Należy zaznaczyć, iż nie wszystkie poniesione w tym czasie wydatki na najem pojazdu mogą być refundowane, nawet jeżeli pozostają one w związku przyczynowym ze szkodą komunikacyjną. Po stronie wierzyciela istnieje bowiem obowiązek zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 i 362 k.c.). Na dłużniku ciąży natomiast obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, przy zachowaniu rozsądnej proporcji między interesem wierzyciela, a obciążeniem dłużnika. Nie mogą być uznane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, które nie są konieczne do wyeliminowania negatywnego następstwa majątkowego w postaci utraty możliwości korzystania z uszkodzonego (zniszczonego) pojazdu, gdy następstwo to może być wyeliminowane - bez uszczerbku dla godnych ochrony interesów poszkodowanego - w inny, mniej uciążliwy dla dłużnika sposób (zob. uchwałę SN III CZP 5/11 z dnia 17 listopada 2011 r.). Jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy poszkodowany wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za „celowe i ekonomicznie uzasadnione”. Jeżeli istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebom ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty. Co więcej, należy uznać, że w ramach ciążącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu lub zniszczonemu. Zasada proporcjonalności, nakazuje uwzględnić godne ochrony interesu poszkodowanego i dłużnika, ale także ogólniejszy взгляд na racjonalność ekonomiczną rozwiązań prawnych. Trudno bowiem pominąć, że proponowanie przez ubezpieczycieli (we współpracy z innymi przedsiębiorcami) pojazdów zastępczych jest - ze względu na efekt skali i związaną z tym efektywność kosztową - rozwiązaniem korzystnym dla ogółu ubezpieczonych, gdyż ogranicza koszty ochrony ubezpieczeniowej (i tym samym wysokość składek). To również niesie również pewne korzyści dla samego poszkodowanego, który - korzystając z propozycji ubezpieczyciela - ma zapewnione pełne pokrycie kosztów pojazdu zastępczego, unika związanych z tym sporów i przedłużenia postępowania likwidacyjnego. W szerszej skali przyczynia się także do redukcji liczby sporów sądowych, gdyż - jak wynika z badań orzecznictwa sądów powszechnych - właśnie spory o zasadność stawek czynszu są najczęstszym zarzewiem procesów sądowych. Należy też podkreślić, że proponowana wykładnia nie eliminuje ani nie ogranicza przysługującej poszkodowanemu swobody wyboru kontrahenta, od którego wynajmie pojazd. Sprawia jedynie - ze względu na obowiązek zapobiegania zwiększeniu rozmiarów szkody - że zawierając umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, poszkodowany będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów (zob. uchwałę SN z dnia 24 sierpnia 2017 r. III CZP 20/17).

Przenosząc zaprezentowane wyżej poglądy judykatury na grunt niniejszego stanu faktycznego należy stwierdzić, że poszkodowany w niniejszej sprawie nie zadośćuczynił ciążącemu na nim obowiązkowi minimalizacji zakresu szkody. Wręcz przeciwnie, nie wykazując zainteresowania zaproponowaną mu przez Pozwanego możliwością wynajmu pojazdu zastępczego. K. A. wynajął pojazd zastępczy we własnym zakresie określając wysokość czynszu na poziomie prawie dwukrotnie wyższym aniżeli stawka stosowana przez podmiot współpracujący z pozwanym, tym samym przyczynił się do zwiększenia jej rozmiaru. Poszkodowany nie przyjął oferty wynajmu samochodu od Pozwanego bez jakiegokolwiek uprzedniego rozeznania się, czy jest to rzeczywiście oferta konkurencyjna cenowo i czy nie jest możliwe wynajęcie samochodu za niższą cenę. Zachowanie takie nie zasługuje na ochronę prawa cywilnego, a wynikłe stąd zwiększenie rozmiaru szkody nie podlega kompensacji przez zakład ubezpieczeń. W ocenie Sądu, poszkodowany zbagatelizował ustawowy obowiązek współdziałania z ubezpieczycielem, wynikający z art. 354 § 2 KC., gdyż winien był

zorientować się, czy Pozwany jest w stanie zorganizować dla niego pojazd zastępczy i rozważyć najpierw jego ofertę, a dopiero później podjąć decyzję co do skorzystania z oferty przedstawionego na lokalnym rynku - co jednak musiałby rozsądnie uzasadnić. Istnienie powiązania kauzalnego pomiędzy zachowaniem się poszkodowanego, a zwiększeniem rozmiarów szkody (w kategoriach przyczynowości adekwatnej) traktowane jest jako początek procesu sędziowskiego wymiaru odszkodowania w granicach wyznaczonych treścią art. 362 k.c. Wynika to wyraźnie z brzmienia powołanego przepisu, który stanowi, że jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Skoro poszkodowany nie skorzystał z oferty Pozwanego i nie zamierzał z niej skorzystać, nie zapoznawszy się z nią uprzednio, celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty najmu pojazdu powinny zostać obliczone – przy uwzględnieniu okresu 31 dni oraz stawki czynszu w wysokości 256 złotych, co łącznie dało kwotę 7936 złotych. Pozwany wypłacił na etapie postępowania likwidacyjnego kwotę 4352 złotych, dlatego powództwo podlegało uwzględnieniu co do kwoty 3584 złotych.

O odsetkach od żądanej kwoty tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego Sąd orzekł w oparciu o art. 481 k.c. w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

Z dostępnego materiału dowodowego nie wynika, w jakiej dacie Powód zgłosił Pozwanemu żądanie zwrotu kosztów najmu samochodu zastępczego. Faktura z tytułu najmu pojazdu została wystawiona w dniu 18 września 2018 roku, więc zgłoszenie szkody nie mogło nastąpić w dacie wcześniejszej. Jednocześnie Pozwany odniósł się do żądania pismem z dnia 5 października 2018 roku, zatem zgłoszenie szkody musiało nastąpić zaraz po wystawieniu faktury. Przyjmując, że miało to miejsce w dniu jej wystawienia, to termin 30 dni upłynął 17 października 2018 r. Zatem od 18 października Pozwany pozostawał w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia i od tej daty należało zasądzić odsetki.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozliczając je stosunkowo. Powód żądał zasądzenia na swoją rzecz kwoty 9598 złotych, a jego żądanie zostało uwzględnione w 37 %. Koszty poniesione przez Powoda to 500 zł tytułem opłaty od pozwu i 1800 złotych kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany natomiast wydatkował w toku procesu jedynie kwotę 14,76 zł z tytułu notarialnego poświadczenia pełnomocnictw. Ogółem poniesione przez strony koszty to 2314,76 złotych. Mając na uwadze proporcję, w jakiej Powód przegrał sprawę, powinien ponieść koszty w wysokości 1458,30 złotych. Pozwany powinien ponieść koszty w wysokości 856,46 zł. Dlatego Sąd zasądził od Pozwanego na rzecz Powoda kwotę 841,70 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.